

זמני שבת קודש

רבות	מוצאי שבת	רבנו תם
תל אביב	16:14	17:37
ירושלים	16:13	17:42
חיפה	16:11	17:34

שבת שלום ומבורך!
העלון טעון גניזה

בזכות הויתור

פרשת השבוע הנוכחי, המספרת בהרחבה על הויתור האצילי, המיוחד, יוצא הדופן והעצום, של רחל אמנו. היא היתה אמורה להינשא ליעקב אבינו, לזכות להעמיד עמו את 12 השבטים של עם ישראל. יעקב ידע שלבן רמאי, חשש כי חמיו הרשע עלול לעשות לו תרגיל, ולפיכך סיכם עם רחל סימנים ברורים, כדי שיידע שזאת היא. אך משראתה רחל כי אכן אביה עושה תרגיל אשר לא ייעשה ושולח את אחותה במקומה - עמדה רחל וגילתה לה את הסימנים, כדי שלא תתבייש.

כדאי להתבונן ולהבין: כל ימיה שאפה רחל להינשא ליעקב. היא ידעה שעמו תקים את ביתה, זה עתידה, עמו היא אמורה להעמיד את עם ישראל. רחל ציפתה וייחלה לרגע הזה, שבע שנים עבד יעקב בבית אביה, כשהיא יודעת שמטרת עבודתו היא להגיע לרגע הגדול בו היא תזכה להיות רעייתו של יעקב אבינו, בחירי האבות.

ובדיוק ברגע הגדול והמרגש הזה בחייה, מתרחשת תפנית כה אכזרית, ואביה הרמאי מכניס את לאה במקומה. היא יכולה למנוע זאת, יכולה לשמור את הסימנים המוסכמים בליבה ולשמור על עתידה המובטח. אבל אחותה תתבייש ותיכלם, אחותה לא תצליח לכבוש את חרפתה - ולכן היא העדיפה לוותר על זכותה וגורלה להינשא ליעקב אבינו.

זהו רגע התלבטות שאין דומה לו, קושי שקשה לעמוד בו. ודווקא לכן הוא מזכה במתנות בה חסרות תקדים, כמו המתנה בה זכתה רחל: המדרש חושף, כי הקדוש ברוך הוא אומר שגאולת בני ישראל תהיה בזכות הויתור האצילי של רחל. 'יש שכן לפעולתך... ושבנו בנינו לגבולם' עם ישראל ייושע בגאולה השלמה, הודות לויתור האצילי והנפלא של רחל למען אחותה!

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש התיבה והמוסדות

האטום של היצר הרע

היצר הרע לא מחפש את העבירה אלא את היאוש שאחר העבירה

היצר הרע בא לטובת האדם, כדי שאדם יתחשל ויעלה, הרי אדם לא יכול לעלות לזירה לתת אגרוף באוויר ולקבל מדליה, צריך לנצח משהו... למה הקב"ה ברא את עץ הדעת טוב ורע, לשם מה הניסיון הזה? הרי אדם וחיה לפני החטא היו מרוממים מאד, המלאכים שירתו אותם, והמלאכים טענו בצדק במה הם גדולים מאיתנו, נתן להם הקב"ה ניסיון היצר הרע, אלא שאז היצר הרע היה בחוץ ולאחר חטא עץ הדעת היצר הרע נכנס בתוכנו וכל חיינו מלאי ניסיונות.

הנה אברהם אבינו, כל חייו ניסיונות. כל ניסיון קשה מחברו. הקב"ה אומר לאברהם לך מוארץ וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך ואברכה ואגדלה שמך, הוא בא לארץ כנען והנה רעב. וכך עוד ועוד ניסיונות. עד הניסיון הקשה ביותר עקידת יצחק. הקב"ה אומר לו "כי ביצחק יקרא לך זרע" לא מישמעאל, והנה לפתע אומר לו הקב"ה לך והעלה את יצחק לעולה. ואברהם יכול לשאול, אמרת לי ביצחק יקרא לך זרע ועכשיו אתה אומר לי לשחוט אותו? את בנו יחידו אשר אהב שנולד לו למאה שנה?
ואברהם לא שואל שאלות, הוא יודע שהקב"ה בורא והוא נברא, ונברא לא יכול להבין בורא. ומדוע צריך הקב"ה לנסות את אברהם? ומצאת את לבבו נאמן לפניך, הקב"ה לא יודע שהוא יעמוד בניסיון? אלא כתוב במדרש, משל לקדר, מוכר כדי חרס, מוכר בשוק ומציע את סחורתו דופק על הכד במקל בכל הכח להראות כמה חזקים וטובים הכדים שלו. אם לא היה הקב"ה מנסה את אברהם היו שואלים מה מיוחד באברהם אבינו שכה מצא חן בעיני ה' לכן ניסה אותו הקב"ה כדי שאנחנו נדע מי הוא אברהם אבינו. **כל הניסיונות של אברהם אבינו הם כדי שאנו נכיר ונדע את אבינו אברהם להראות לעמים ולשרים את יופיו וטובו.**

כ**ל זמן שהנו דולק אפשר עוד לתקן.** כל העולם כולו גשר צר מאד והעיקר שלא לפחד כלל. אולם, לא יאמר האדם אחזור בתשובה בגיל שישים, כבר כתוב במשנה האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לחזור בתשובה.

היאווש הוא האטום של היצר הרע, ואמר החכם מכל אדם (משלי כד) כי שבע יפול צדיק וקם ורשעים יכשלו ברעה. תארו לכם אתם רואים אדם שוכב בבוץ, שואלים אותו מה קרה? אומר להם אני הולך בבוץ ונופל שבע פעמים נפלתי ואשאר פה. טיפשי! תנסה עוד פעם בזהירות עד שתצליח. אדם בא לעולם בשביל להשאר בבוץ?! אין אדם שמטפס לפסגת ההר ולא נופל אבל את הפסגה הוא שם מול עיניו, תשאף תצליח. ויגיע גם אם יפול בדרך. אדם פוחד ליפול, אבל אם הוא קובע לעצמו עיתים לתורה לא יפול.

בעל תשובה, אומר הבעש"ט, דומה לתינוק המתחיל ללכת, מתחיל ללכת מחזיקים אותו בשתי ידיים, אחר כך עוזבים אותו עוד יד ועוד יד עד שהולך לבד. בעל תשובה מגיע כולו בהתלהבות כולו אש, לאט לאט הקב"ה נותן לו ללכת לבד, יש קשיים, היצר הרע רוצה להפיל את האדם, אבל האמת, אומר הבעש"ט, רק עכשיו הוא בעל תשובה, עכשיו הוא הולך לבד. אתה אומר לקב"ה משכני נרוצה אותך אני לא עוזב, ואז כל ההתלהבות תחזור בחזרה.

היצר הרע אינו מחפש את העבירה הזו, הוא רוצה את היאוש, שתזלזל בעצמך ולא תבוא לשיעורים. הוא רוצה לדרדר את האדם שלא יבוא לשיעורי תורה ומוסר. כי יודע יצר הרע כי כך יאמר להם הקב"ה לישראל, **בני בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין.** היצר יודע שהסם המוות ליצר הרע זה התבלין של התורה, ולכן הוא מתגרה באדם שיפסיק להגיע לשיעורי תורה. ואם פגע בך מנוול זה משכנו לבית המדרש, אם אבן הוא נימוח אם ברזל הוא מתפוצץ. תאמר ליצר הרע: עשיתי צעד שאין כמוהו בעולם, עזבתי את עולם השקר, זנחתי דימונות עולם, ועכשיו כשאני צדיק אתה רוצה לשבור אותי?! לא תשבור אותי! כי נפלתי קמתי. שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בשיבת אור דוד

כשאדם בא לעשות עבירה היצר מקטין לו את העבירה, ואומר לו זה שטויות "מה אתה נכנס ללחץ". אחר כך כשבא האדם לחזור בתשובה אומר לו היצר הרע: תשובה? אתה יודע איזה עבירה עשית, מה תחזור בתשובה, אתה צריך אלפי הלגולי שלג. אותו היצר הרע, אותו הפרצוף. צריך להכיר את האויב כדי להלחם בו, מאויבי תחכמינו! הפצצה של היצר הרע, האטום שלו, זה הייאוש. אומר רבי ישראל מסלנט:

* ניתן להקדיש לע"ג. לרופאה או להצלחה

כובת זמיות שותף קציו תרביק?

בתרומה של 100 ש"ח אתם שותפים בהפצת אלפי עלוני 'אור הפרשה' בכל רחבי הארץ

להצטרפות חייגו: 03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

שערוריה במאפיה

הלה עמד נדהם, כמאובן ממש, ופניו הסמיקו מבושה. באותם רגעים ביקש כי האדמה תבלע אותו, עת הוא נוכח כי למרות הבגידה הגדולה במעסיקו לשעבר ולמרות שפגע בו באופן כה קיצוני, הוא לא נוטר לו סינה ומוותר לו מעומק לבו. הוא נפעם מפן נוסף באישיותו הקורנת של רבי זלמן, וגילה עד כמה יהודי יכול לוותר ולוותר, ללא סרך של טענה או שמץ של אי פרגון...

לימים, אסון קשה פקד את ביתו של האיש, מאפייטו נסגרה והוא נותר עני וחסר כל. מי שהצר על כך יותר מכל אחד אחר - היה רבי זלמן בעצמו, שעמד לימינו בעצה טובה ובעידודו, ואף סייע לו בסיוע של ממש. רבי זלמן הוא שעמד לצידו בגידול ילדיו וחינוכם למצוות, ואף גייס כספים לצורך חתונות הילדים, אותם ילדים של העובד שבגד בו!

סיפור זה המופיע בספר קורותיו 'ר' זלמן', ממחיש עד היכן גדלות הנפש של ויתור יכולה להגיע. לפעמים זה מאוד קשה, לפעמים מדובר בפגיעה בפרנסה, בשם הטוב, אולי גם בבגידה נוראה במי שהיטבנו לו כל כך. אך דמותו של רבי זלמן מאירה וקורנת:

בכל זאת - עדיף לוותר. הויתור הוא לא חולשה, הויתור הוא עוצמה, כל כולו - כח אדיה, כח של ויתור. הויתור הוא ההישג הגדול ביותר שיהודי יכול להגיע אליו בחייו, וכמה שהויתור קשה יותר ודורש יותר נשיכת שפתיים והקרבה עצמית - כך כוחו גדול יותר ועוצמתו מתחזק שבעתיים!

הבה נחפש את ההזדמנויות לוותר. מכל הלב, עם כל הלב. נכון, זה קשה, נכון, זה דורש הרבה מאמץ. אבל זה חכם, זה הדבר הנכון, זה מה שבייא את הגאולה לנו ולכל עם ישראל, זה מה שפותח שערי שמים!

החנניות להן ספק את סחורתו, והותיר את משפחת בריזל תחת נזק כספי עצום ופגיעה חמורה בשמם הטוב.

באותו יום, שהה בחו"ל בעל המאפיה ואבי המשפחה - הגה"צ רבי זלמן בריזל זצ"ל, ולמרות שחמת בני המשפחה בערה בהם, והם ביקשו לנקוט בהליכים כמו דין תורה או פרסום השערוריה או אפילו צעדים חמורים מאלו - המתינו לתגובתו של רבי זלמן ולא עשו דבר. כשהצליחו ליידעו על הנעשה, נאנח רבי זלמן וכאב, הן רק הוא יודע כמה הון ויגיעה השקיע במאפיה המשפחתית, שפרנסתו ופרנסת בני משפחתו תלויה בה...

והנה, עד שבסייעתא דשמיא קנתה לה המאפיה שם טוב וחוג לקוחות רחב, ועד שלאחר שנים של עמל והשקעה הוא רואה ברכה בעמלו, כל מאמציו יורדים לטמיון בעטיו של עובד אחד שבגד בו, ופתח עסק מתחרה עם כל הסודות המקצועיים, רשימת הלקוחות, יחסים עם הסוחרים, ואף הפחתת מחיה...

למרות כל זאת, שלח מסר חריף וברור לבני משפחתו: 'אל תרעו לו ואל תזיקו לו, אל תדברו בגנותו ואל תפעלו כנגדו. הכל מידי של בורא עולם, הוא הון והמפרנס לכל!' בני המשפחה ביקשו לנסות ולשכנע, להסביר ולדבר על לבו כי יש לפעול בנחרצות נגד העובד הבוגד, אך רבי זלמן התעקש: 'אנחנו לא עושים דבר וחצי דבר. אני מוותר לו בכל לבי, פרנסה רק משמים!'

כשחזר רבי זלמן ארצה, הבחין כי אותו עובד לשעבר נמנע מלפגוש בו, מתחמק משיחה עמו. ניגש אליו רבי זלמן, טפח על שכמו בבידידות ואמר לו: 'הלא ידידים טובים היינו מאז ומעולם, חיינו בידידות מופלגת. מה לך נמנע מלשוחח עמי? תרגיש בנוח לצדי, אשמח להמשיך את ידידותנו כמקדם, ואדרבה - אם תצטרך עזרה מקצועית או תגלה שחסר לך קמח או כל מרכיב אחר - תפנה אליי ואעזור לך בשמחה!'

"בני המשפחה ביקשו לנסות ולשכנע, להסביר ולדבר על לבו כי יש לפעול בנחרצות נגד העובד הבוגד..."

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב אשר קובלסקי נכנסו לאתרנו: Rabenu.com

קבעת עיתים לתורה?

נפתחה ססגרת ליסודי ערב עבור בני ישיבת העמלים לפתוסתם דיבוק חברים באווירה פיוחדת

ימים א' - ה' בישיבת 'אור דוד' רחוב המכבים 108 בני ברק (ליד קניון אילון)

לפרטים נוספים חייגו: 050-415-90-59

הדלקת נרות שבת

קבלת שבת בהדלקה

קבלת שבת אינה תלויה בהדלקת הנרות, ולכן מותר לאשה לעשות מלאכה לאחר ההדלקה כל זמן (שבטוחה) שלא שקעה החמה (וברור שאין לה להמתין עד הרגע האחרון, כי לפעמים השעון אינו מדויק), אבל עדיף שהאשה תתנה שאין ברצונה לקבל שבת בהדלקת הנרות ומספיק שתתנה פעם אחת בשנה. ואם שכחה ולא התנתה רשאית לעשות מלאכה נחוצה לאחר ההדלקה, וכל שכן שרשאית להתפלל מנחה.

אשה שחל טבילתה ליל שבת תעשה את כל ההכנות (נטילת צפורניים, רחיצה, חפיפה וכו') בעוד היום גדול, ואחר כך תדליק נרות שבת ותלך לטבול, ובלבד שההדלקה תהיה לאחר פלג המנחה (שעה ורבע לפני השקיעה), וכן יכולה לעשות ההכנות ל א ח ר

הדלקת הנרות, וטוב שאינה מקבלת שבת בהדלקת הנרות, ואם יוצאת מהבית מוקדם לפני פלג המנחה כגון שעושה את ההכנות במקוה, אזי בהגיע זמן ההדלקה, בעלה ידליק את הנרות בברכה.

אשה שהדליקה נרות שבת, ואחר ההדלקה צמאה היא, מותר לה לשתות עד השקיעה.

האיש שהדליק הנרות- רשאי לעשות מלאכה לאחר ההדלקה ללא תנאי, וכל שכן שרשאי להתפלל מנחה, כי אין דעת האיש לקבל עליו שבת אלא באמירת "בואי כלה" שאומר בבית הכנסת, אבל עדיף יותר להחמיר שיעשה תנאי פעם בשנה. ובין האיש ובין האשה שקיבלו עליהם שבת מבעוד יום, רשאים לומר לאדם אחר שעדיין לא קיבל שבת לעשות להם מלאכה כל זמן שלא שקעה החמה.

ראוי ונכון לכתחילה שהאשה תלבש בגדי שבת לפני ההדלקה, ומכל מקום אם הזמן מצומצם וחוששת שאם תלבש בגדי שבת לפני ההדלקה יעבור זמן ההדלקה, תדליק את הנרות ואחר כך תלבש בגדי שבת.

זמן ההדלקה

מנהג הספרדים ועדות המזרח להדליק הנרות כעשר דקות או כרבע שעה לפני השקיעה, והטוענים שהמנהג בירושלים

הוא לא יחשוב על דוב לבן, למשל, במשך שישים שניות, הוא לא יצליח לעשות זאת. כי ברגע שהוא יעצום את העיניים ויחשוב: עכשיו אסור לי לחשוב על דוב לבן- הדוב הלבן כבר בראשו! וככל שהוא ינסה יותר שלא לחשוב על הדוב הלבן, הוא יחשוב עליו יותר. מלכודת זו בולטת במיוחד בנושא הפחדים. כאשר אדם נתקף בפחד מדבר מסוים שהוא חושש שיקרה לו. למשל, אם הוא חושש שיסמיק בעת פגישה חשובה או בבואו לאחל 'מזל טוב' לבעל שמחה בנוכחות אחרים, ככל שהוא ינסה לדחות את המחשבה המחרידה אותו- על האפשרות שיסמיק, כך הוא יהיה מסוגל פחות להסיח את הדעת, ודווקא הניסיון הזה הוא שיגרום לו להסמיק מהר יותר, אף בטרם הוציא הגה מפיו.

לעומת זאת, אם הוא יצליח להביא את עצמו לחשוב שלא נורא אם הוא ייתקף בחרדה ויסמיק, האפשרות שיסמיק לא תלחיצו כל כך, והוא יוכל להסיח את הדעת בקלות מן האפשרות להסמיק. כתוצאה מכך הוא יפחד פחות וממילא לא יסמיק כל כך. משמע, שכדי שהאדם יוכל להיות רגוע יותר, הוא צריך להיות מוכן להיות רגוע פחות (וגם להיתקף בחרדה ולהסמיק). כי ככל שירטע יותר מהאפשרות להסמיק, יהיה לו קשה יותר להסיח את הדעת מהאפשרות שיסמיק, וכתוצאה מכך הוא רק יסמיק יותר. במילים אחרות: מעבר לגבול מסוים של רצון לדחות מחשבה שמעוררת בנו חרדה, כל המוסיף גורע, וכל הגורע מוסיף. לאור זאת נוכל לקבוע כי מעבר לגבול מסוים- מי שנוהר יותר, נכשל יותר, ומי שנוהר פחות, נכשל פחות וזוהי בעצם הבעיה העיקרית והגדולה ביותר של רוב הסובלים מפחדים. אילו יכלו להסיח את הדעת בקלות ולא לחשוב על האפשרות שיתקפו בפחדים, היו יכולים להיות הרבה יותר רגועים והיו שולטים בפחדים שלהם. אבל בגלל הקושי להסיח את הדעת, הם מדמיינים ומציירים לעצמם שוב ושוב את מצבי החרדה, ועצם הדמיונות האלה גורמים להם הצפה קשה של רגשות אימה ופחד.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

מדריך לחיים הרב אהרון פרידמן

הפוך על הפוך

כשאנו רוצים להסיח את הדעת מנושא כלשהו, בדרך כלל אנו יכולים לעשות זאת על ידי מיקוד המחשבה בנושאים אחרים. זאת מאחר שמטבע הדברים איננו יכולים לחשוב בו- זמנית על שני דברים שונים.

אף שכולנו משתמשים באמצעי זה מדי יום ביומו, למעשה העצה הזו יעילה רק עד שלב מסוים, וממנו ואילך היא פועלת בכיוון ההפוך. כל עוד אנו עוברים במחשבתנו מנושא לנושא, בלי להקדיש לכך תשומת לב מיוחדת, אנו מצליחים להסיח את הדעת מן הדבר שאיננו רוצים לחשוב עליו, אבל כאשר אנחנו מתמקדים ברצון להסיח את הדעת, ישנה נקודה שממנה והלאה, ככל שנתאמץ יותר לעשות זאת כך נסתבך יותר במחשבה שממנה אנו מנסים לברוח. הדברים נכונים במיוחד כאשר אנו מבקשים להסיח את הדעת מתוך לחץ ופחד מעצם המחשבה.

זאת משום שה'היסח הדעת' יכול לבוא ב'היסח הדעת', אבל כאשר חושבים במלוא הריכוז ובמלוא העוצמה אין להסיח את הדעת מדבר כלשהו, תשומת הלב המרובה שאנו מעניקים למחשבה שאנו רוצים לדחות, פועלת בצורה הפוכה, והיא היא הגורמת לנו שלא נצליח בשום פנים ואופן להסיח את הדעת מן הדבר שאנו מנסים כל כך להסיח את הדעת ממנו.

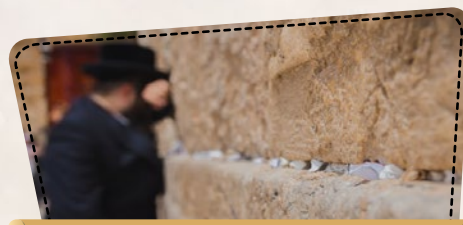
הנה דוגמה אופיינית שמשמשים בה כדי להמחיש את הרעיון הזה: אם נבטיח לאדם סכום כסף גדול אם

ה"בת קול" שהכריזה משמים? לאה אימנו הכירה את הגמרא במסכת מועד קטן "לעולם יזרוזו אדם להתחתן, שמא יקדימונו אחר ברחמים", ורחמים פרושו תפילה שע"י התפילה אדם יכול לשנות אפילו את זיווגו, לכן לאה מתפללת ולבסוף הצליחה ונגד כל הסיכויים נשאה ליעקב אבינו.

מסופר על אישה צדיקה מבני ברק שחלתה במחלת מעיים קשה מאוד ומצבה הבריאותי התדרדר מיום ליום, עד שהגיע למצב שאין באפשרותה להכניס פרור של מאכל לגופה ואף לא לגימה של מים, כמובן שהרופאים אדגו לעדכן את בני משפחתה שהזמן קצוב מאד אך מסורת בידנו שאין הרופא ממית או מחייה, הכל בידיו של בורא עולם "וגם שחרב חדה מונחת על צווארו של אדם אל יחדל מן הרחמים", הגיע יום בשהייתם בבית החולים בקשה האם מבתה לצאת מהחדר, והבת חששה שהגרוע מכל עומד לקרות ולא הסכימה לצאת עד שהאם הפצירה בה, הבת יצאה מהחדר וקראה בדחיפות לאחות, שתיהן נכנסו לחדרה של האם שהייתה מכוסה כולה בסמיכה ומתפללת מעומק הלב לבורא עולם "אנא ממך תן לי חיים והעסוק בחסד ומעשים טובים בשארית חיי הנותרים", כשהורידה האם את הסמיכה ראתה שביטה והאחות נמצאות בחדר ובקשה מבתה כוס מים, האחות הפצירה בה שאסור לה לשתות ובכל זאת המשיכה לבקש עד שביטה השתכנעה והביאה לה מים, האם מיד שתתה את המים וברוך ה' הכל עבר בשלום וכך היה גם עם האוכל... בבית החולים לא הצליחו להבין את גודל הנס וברוך ה' עד היום כ- 20 שנים שהאם בריאה ושלמה... אומנת, מבשלת ועושה חסדים בישיבה בבני ברק.

הכל אפשרי ע"י תפילה בואו ונצל את כוחה שבת שלום ומבורכת ככולם.

הרב צה ויאה מרצה באתר ישיבת אור דוד
להצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

פרשת שבוע הרב צה ויאה

פרשת ויצא

כל אדם באשר הוא עובר ניסיונות והתמודדויות פרנסה, זיווג, בריאות, חינוך הילדים... עלינו לדעת בברור שהניסיון מותאם משמים בדיוק לפי כוחות האדם, כמאמר חז"ל "הקב"ה לא מנסה את האדם בניסיון שאין לו כוחות לעמוד בו", וגם שאין הישועה נראית באופן צריך להאמין שע"י התפילה תבוא הישועה מאת השי"ת כמו שפירשו חז"ל על הפסוק בתהילים "עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ" שעזרתך תגיע מאת השי"ת, ואיך? הרי אני לא מוצא אפשרות לישועה... התשובה היא "עושה שמים וארץ" כמו שהקב"ה ברא את השמים והארץ יש מאין כך ישועתך תגיע גם אם אינך מבין כיצד!

בפרשתנו יעקב אבינו עובד שבע שנים אצל לבן הארמי כדי להינשא לרחל אימנו, ולאה אימנו מבניה שהיא עתידה להתחתן עם עשו, ובנוסף פרש רש"י שהיו כולם אומרים, שני בניו לרבקה ושתי בנות ללבן (הגדול (עשו) לגדולה (לאה), והקטן (יעקב) לקטנה (רחל)), ואף שלאה אימנו רואה כביכול את הדלתות נסגרות בפניה אין ייאוש בליבה, ולאה אימנו מתפללת ובוכה לפני השי"ת, ונשאלת שאלה עצומה הרי לאה אימנו הבינה שהיא עתידה להתחתן עם עשו, ואם כן אז יצאה "בת קול" משמים והכריזה עשו ללאה, ואיך חשבה לאה אימנו "לנצח" את

להדליק ארבעים דקות לפני השקיעה, וכמו שנדפס בלוחות, טועים הם ואין כל יסוד לדבריהם. וראוי ונכון להדליק הנרות ולפרוש ממלאכה עשרים דקות לפני השקיעה.

אין להדליק הנרות בעוד היום גדול לפני פלג המנחה שהוא שעה ורבע לפני השקיעה, כי אז אינו ניכר שמדליק לכבוד שבת. ואם האשה התאחרה להדליק מאיזה סיבה, אם יודעת בבירור שעדיין לא שקעה החמה, יש להדליק בברכה, אבל אם מסופקת היא בזמן השקיעה, חלילה להכנס בספק חילול שבת, ומוטב להשאר בחושך מלחלל שבת על ידי ההדלקה. ואם רואה בעלה שהזמן דחוק והאשה מתאחרת ולא תספיק להדליק הנרות בזמן, ידליק הוא עצמו את הנרות בברכה, אף אם היא תמחה בידו.

מקום ההדלקה

צריך להדליק הנרות במקום הנחתם, ולהדליק במקום שמשמשים בו, ואין להדליק את הנרות במקום אחד ולהעבירם אחרי ההדלקה למקום אחר. ומכל מקום כשיש צורך בדבר כגון שמדליקים הנר על השולחן, ואחר כך מניחים אותו על גבי מדף גבוה- מותר לעשות כן, שהרי ניכר שעושה כן לכבוד שבת. וכן אם האשה חולה, מותר להביא אצלה את הנרות להדליקם בברכה, ואחר כך יקחם משם ויתנם במקום הראוי להם.

כיוון שעיקר מצות נרות שבת הוא במקום האכילה, לכן יש (מאחינו האשכנזים) שנוהגים להציב את הנרות על שולחן האוכל. ומכל מקום גם מאחינו האשכנזים יש שלא נוהגים להניחם על השולחן, כיון שנכנסים בכך לבעיות של כיבוי ומוקצה. ועל כל פנים על פי הסוד והזוהר הקדוש לא מניחים על השולחן, אלא מניחים כנגד השולחן דהיינו מנורה בדרום ושולחן בצפון.

היולדת יכולה להדליק בברכה בביתה אפילו ששופעת דם, וכן הדין לכל אשה נדה אפילו בשעת וסתה צריכה להדליק בברכה.

כלה שמדליקה בביתה בפעם הראשונה, אסור לה לברך שהחינו, שיש בזה איסור ברכה שאינה צריכה.

רגע חושבים

הרב יהודה שמעוני

עד היכן מגיע הבטחון שלנו?

ועד היכן צריך שיהא בטחוננו בה' ללא חת גם במצבנו זה של הסתר פנים מבאר נפלא במכתב מהג"ר ראובן דב דסלר זצ"ל (כתבי הסבא ותלמידיו מקלס ח"ג ע"ב, תמד - תמה):

אתמול דרשתי לפני הצבור עד כמה אין בנו שום משג מהו בטחון, וכמו כן מהו השגחת שמים, ומה שקר המחשבה כי די בהבנת הלב והשגתו יחד עם תוצאות הדבור.

התבוננתי בשמואל א' (פרק י"א) והפלשתים מושלים על ישראל, עד כי לא היה במציאות חרב וחנית בכל ישראל רק לשאול ולבנו על ידי מלאך שהביא להם, וכל ישראל ברחו [מהפלשתים] להטמין את עצמם בכל מקום מסגה, ומן 30,000 אנשי צבא לא נשארו רק שש מאות אנשים.

אז, ביאוש כזה, היתכן שימצא אדם הפקרות גדולה כל כך - להפקיר את חייו לסכנת מצב שכזה, לילך למחנה הפלשתים בעת אשר המעבר אליהם היה משלל בטבע המציאות כי היו הרי אבן מזה ומזה, הרי סלע מצד זה ומצד זה כמבאר בנביא, ואז נשאו ארמץ ובטחון בה' יהונתן ונושא כליו - שנים בלבד, להתמודד מול הפלשתים שהיו כחול הים, והיה להם להלך "על ארבע" ולטפס כחתול על הידים ועל הרגלים על קירות אבן חלקים לגמרי, והפחד מצד אחד שלא יפלו ומצד אחר שלא יקדימום הפלשתים לירות בהם או להמיתם, כי רק שנים היו, והפלשתים לבד ל' אלף רכב, ו' אלפים פרשים אנשים לרב כחול אשר על שפת הים. (שם יג, ה).

ואין מי שבשקש זאת מיהונתן, ולשום אדם לא גלה, גם לאביו לא הגיד, וכו'. עין שם היטב, ואיך ימצא אצל אדם החסר אנוכיות, והפקרות עצמית שכזו להפקיר חייו לסכנה שכזו, רק על זיקי התקווה נשען, ועם פסוק זה הלך למצב סכנה פסוק זה (פרק יז, פסוק ו'): כי אין לה מעצור מלהושיע בין רב למעט... והאמין כי לא יבצר מן השם יתברך התשועה בין רב למעט, ולכלכל זה בתכלית הפשטות בהפקרות כאלו בטוחים על גשר ברזל, עד גם נדנדו מחשבת דאגה או פחד אף כל דהוא לא עלה על מחשבותם, מה שלא יתכן גם במי שאיננו לא אנוכי ולא אכפתי מעצמו בתכלית.

עד כמה הגיע גדר החסר אנוכיות וההסתכלות בכחות הטבעיים ממש בתכלית יוצא ממדר אנושי, ואין ביכלת קרוצי חמר גם לציר ולא יאמן כי יספה

וכן ההפוך אחרי נחמת ושמת הנצחון מהפלשתים מבירא עמיקתא עד סוף תהום רבה של צרות, ופתאום על ידי יהונתן בנו של שאול המלך באה ישועה מפלגה כזו עין בפנים, ובין כה גור שאול על כלם שלא לטעם בזה היום מאומה בענש מיתה, למען יוסיף במלאכה ולכלות האויב, ויהונתן לא ידע מזה, וטעם מעט דבש מזה שנגע במקלו.

ומבלי הבט על גדל הישועה שהצליח על ידי יהונתן, אמר שאול בפשטות כאלו המשא ומתן בענין של [איש זר בתכלית] בלי חמלה וחנינה "כה יעשה אלקים וכה יוסף כי מות תמות" (שם יד, מד). רק כל העם באו במחאה חזקה "ויאמר העם אל שאול היונתן ימות אשר עשה הישועה הגדולה וגו', חלילה חי ה' אם יפל משערת ראשו וגו', ויפדו העם את יונתן ולא מת" (שם פסוק מה). אך מצד שאול אביו אין שום רשם, כאלו היה כל המשא ומתן על איש זר בתכלית, הלא כבחינת מלאך, היה שאול בהנהגה זו.

כלום ביכלתנו להשתומם מזה די הצרך, ממש סוף מעשה ולא רק סוף מעשה אך גם סוף יכלתו יתברך היה לפניהם ממש כאלו ראו בעיניהם את כל השתלשלות המעשה מהחל עד כלה, נורא מאד עד כמה ידרש בטחון ואמונה מן האדם.

איש מצחיק לבן

הם רוצים לומר את המילה האחרונה.

וככל שרמת הדיבילים עולה, וככל שרמת ההיגיון יורדת, מה שאנחנו בעצם נשמע זה: "הבנות בנותי..."

ושלא נחשוב שמדובר בדבר קל ופשוט. מרן החזון איש הגדיר זאת בשתי מילים: **תאוות הניצוח**. תאוות הניצוח נמצאת כמעט בכל מקום ובכל עניין, כי האדם בטבעו רוצה תמיד להתגבר על זולתו, ומזה נולדות המחלוקות.

עומדים שניים ומתווכחים. כמעט תמיד, נושא הוויכוח המקורי נעזב עד מהרה, והוויכוח מתגלגל הלאה והלאה מכוח תאוות הניצוח והניגוח, ומכך שאף אחד לא מוכן לצאת וידו על התחתונה.

תבוננו ותראו דבר מפליא: אתם מכירים את שניהם כאנשים **הגיוניים** ואינטליגנטיים. כאלה שמבינים עניין. האם ראייתם שפעם מישהו מהמתווכחים יסכים עם הטיעונים של השני? נדיר. נדיר מאד.

על פי רוב כל אחד מתבצר בעמדתו ולא מוותר. יוצא אפוא שבוויכוח אין כל תועלת אמיתית, והוא נועד רק לספק את תאוות הכבוד והגאוונה או לחזק את תחושת הביטחון העצמי הירודה של המתווכח.

הרב ד"ר מאיר ויקלר, יועץ נישואין שנים רבות ומחבר ספרים בנושא זוגיות, שאל פעם שאלה: **"מהן שלוש המילים החשובות ביותר בנישואין?"** אם עניתם: "אני אוהב אותך", תחשבו שוב!!! תחשבו איזה ביטוי הכי בונה קשר.

לא משנה איזו תשובה עניתם לעצמכם, בוואו נוריד את המסך על המילים הכי חשובות בנישואין ובכל קשר בינאישית: "אני מצטער, טעיתי".

הודאה בטעות יכולה להוסיף מימד בלתי ניתן לשיעור לקשר שלכם. זה מרענן, כנה, מנחם, ולא צפוי. ובעיקר מעביר את התחושה לעומד מולנו - את/אתה יותר חשוב לי מהאגו שלי...

נזכור את הכלל שלמדנו היום: העקום דואג לומר את המילה האחרונה - אני צודק ואל תבלבלו אותי עם עובדות. הישר מדבר עניינית ולא חושש להודות על האמת.

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

הוצעה לטעום טעים של שבת אמתית?

ישיבת אור דוד מזמינה אתכם להצטרף לשבת מלאה רוחניות עם הרה"ג דניאל זר שליט"א ובהורי הישיבה

קריאת תהילים

חדרים מפוארים

אוכל ניד המלך

תפילות מרוממות

להזמין מקום לשבת הקרובה ניתן למלא את הטופס באתר הישיבה או להתקשר למשרדי הישיבה

03-5701212